

Nr 13.

Ankom till Riksdagens kansli den 23 februari 1911 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af två lägenheter från förra jägmästarbostället Kumla nr 2, jämte Kumla nr 3, en jagbacke, i Södermanlands län.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 28 oktober 1910 aflåten till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 19, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att två till förra jägmästarbostället 1 mantal Kumla nr 2, jämte Kumla nr 3, en jagbacke, i Härads socken af Södermanlands län hörande lägenheter, benämnda den ena Sidhemsjärret och den andra Skogstorp, må hvar för sig med i statsrådsprotokollet angifvet område, enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, från ifrågavarande egendom upplåtas.

Till förberörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ämne anført följande:

»Vid en den 10 juni 1909 å förra jägmästarbostället 1 mantal Kumla nr 2, jämte Kumla nr 3, en jagbacke, i Härads socken af Södermanlands län hållen uppskattning för förnyad utarrendering från den

14 mars 1912 af berörda egendom, som lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, har förslag väckts om försäljning af lägenheter från egendomen.

Med underdånig skrifvelse den 6 maj 1910 har domänstyrelsen underställt detta ärende Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver berörda förrättning, en af förste landtmätaren Herl. Rob. Linder år 1908 öfver egendomen upprättad karta samt en af t. f. förste landtmätaren Johan W. Ström år 1909 upprättad karta öfver de egendomen tillhörande, å Åkers härads allmanning belägna afrösade utägorna Sidhemsjärret och Skogstorp med tillhörande beskrifningar jämte öfriga ärendet rörande handlingar.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande:

Egendomen, som är belägen nära allmänna landsvägen mellan Strängnäs och Eskilstuna, 1 nymil från förstnämnda och 2,5 nymil från sistnämnda stad, innehåller en areal af, hufvudgården 99 hektar 78,4 ar, Sidhemsjärret, som, obebyggt, är beläget 0,5 nymil från hufvudgården och 1,5 nymil från Strängnäs, 3 hektar 72,3 ar, däraf 2 hektar 24,7 ar åker och 1 hektar 47,6 ar afrösningsjord, samt Skogstorp, som, bebyggt med innehafvaren C. Aug. Sandberg tillhörig stuga med uthus, är beläget 0,7 nymil från hufvudgården och 1,7 nymil från Strängnäs, 4 hektar 58,8 ar, däraf 15,5 ar tomt, 2 hektar 11 ar åker, 2 hektar 27,2 ar afrösningsjord och 5,1 ar impediment.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att berörda lägenheter måtte egendomen fransäljas, hvarvid lägenheten Skogstorp borde hembjudas Sandberg till inlösen, och hafva uppskattningsmännen åsatt Sidhemsjärret ett saluvärde af 1,150 kronor, hvaraf för växande skog 178 kronor 86 öre, och Skogstorp ett saluvärde af 1,250 kronor, däraf för växande skog 502 kronor 61 öre.

Därest försäljning af lägenheterna icke komme till stånd hafva arrendevärdena för desamma upptagits, för Sidhemsjärret till 50 kronor och för Skogstorp till 40 kronor.

Härjämte hafva uppskattningsmännen föreslagit, att ett invid landsvägen nära hufvudgården beläget, numera vakant torp till roten nr 680 vid Södermanlands regemente måtte, tillika med kronans andel i husen å detsamma, egendomen fransäljas. I öfrigt borde egendomen utarrenderas, men skogen undantagas från arrendet.

Efter af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet erhållet sådant föreläggande, som omförmåles i 6:te punkten af nådiga skrifvelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, har

Sandberg inom förelagd tid inkommit med skriftligt förklarande, att han önskar inköpa den honom hembjudna lägenheten Skogstorp med ofvannämnda område och därvid fogat en borgensförbindelse, afseende köpeskillingens erläggande under loppet af 10 år med $\frac{1}{10}$ årligen.

I den skrifvelse, hvarmed handlingarna i ärendet insändts till domänstyrelsen, har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande åberopat en skrifvelsen bifogad, af förste landtmätaren Gustaf Indebetou verkställd skriftlig utredning rörande förberörda till egendomen hörande Kumla nr 3, en jagbacke, och inhämtas af berörda handling, att jagbacken numera genom år 1882 verkställdt laga skifte uppgått uti egendomens öfriga ägor, är i dess areal inräknad och motsvaras i det närmaste af ägofiguren nr 152 å Linders ofvan nämnda karta.

Beträffande den af uppskattningsmännen ifrågasatta försäljningen af soldattorpet har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande meddelat, att hemmanen Kumla nr 2 och 1 mantal frälse Hagby nr 3 i Härads socken hvarterdera roterats till $\frac{1}{2}$ andel i roten samt att roten vore satt på vakans sedan den 7 september 1901. Om torpet skulle försäljas, borde enligt Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes mening dess gränslinjer dessförinnan rätas och värdering äga rum af den växande skogen.

I ärendet hörd har öfverjägmästaren i Östra distriktet däremot hemställt, att vid blifvande utarrendering af egendomens hufvudlott, förutom skogsmarken, måtte undantagas jämväl omnämnda soldattorp för att användas för en skogsarbetare, hvarvid öfverjägmästaren tillika meddelat, att hans åsikt delades af jägmästaren i reviret.

Domänstyrelsen, som biträdt den af öfverjägmästaren uttalade hemställan beträffande dispositionen af meranämnda soldattorp, har i öfrigt tillstyrkt uppskattningsmännens förslag.»

Utskottet, som icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 23 februari 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.